

LISTIR

Skýjaborg eða milljónaborg?

BORG nefnist sýning Ingu Svölu Þórsdóttur sem opnuð verður í Listasafni Reykjavíkur – Hafnarhúsi kl. 18 í dag. Þar leggur Inga Svala fram tillögu að milljón manna borgarskipulagi fyrir Íslendinga í Borgarfirði og á norðanverðu Snæfellsnesi. Að mati Ingu Svölu er þar um að ræða borgarstaðsetningu á heimsælikvarða: Þar er ferskt loft, nægt heitt vatn og kalt, lítil jarðskjálftahætta, góð höfn frá náttúrunnar hendi, gott land til réktunar, stutt á miðin og gott aðgengi að fjölbreyttri og umfram allt, óspilltri náttúru.

Inntak sýningarinnar vísar m.a. í mögulegt byggingarefni, formlausnir einstakra húsa, stofnana og hverfa og þar eru settar fram hugmyndir um áhrif borgarinnar á íslenskan veruleika.

Inga Svala segist lítt hrifin af því að skilgreina sýninguna sem útópíska, þó svo að hún skilji vel að það hugtak komi upp í tengslum við hana. „Þó svo að ég setji þarna fram hugmyndir um ákveðið samfélag er hún alls ekki fullmótuð, líkt og sjá má á sýningunni. Ég held að sagan hafi sýnt að það fer ekki vel að ein manneskja reyni að smíða fullblúin hugmyndakerfi. Þannig er ég mjög opin fyrir samvinnu vardaði þetta verkefni. Sýning þýsku listakonunnar Annette Wehrmann á verkunum Gagn-staður sem opnar í SÍM-húsinu í dag, kallast t.d. á við mína borgarsýningu en Annette hefur verið að velta fyrir sér áþekkt hlutum.“

Inga Svala segist hafa unnið að þessu verkefni í nokkurn tíma, og hafi hún haldið fyrstu sýninguna í tengslum við hana, „Aðalbrautarstöð Reykjavíkur“, í Berlín árið 2000. „Í þessu verkefni sameinast margt af því sem ég hef áhuga á,

og í Borgarsýningunni vík ég að þeirri hugmynd að við Íslendingar stækkuðum okkar innlandsmarkað með því að opna landið fyrir fólki annars staðar að. Það er staðreynd að á hverjum degi flytja um 300.000 manns inn í borgir einhvers staðar í heiminum. Þetta tengist auðvitað hnattvæðingunni og er mikil þörf fyrir hagkvæmar, umhverfisvænar og manneskjuvænar borgarlausnir í heiminum. Ég hef ákveðnar hugmyndir um hvernig hægt er að skapa hér hagkvæmt og sjálfbært samfélag, m.a. í orkumálum. Á Íslandi hefur verið mikil umræða um sölu á íslenskri orku, en vegna smæðar markaðarins er leitað að erlendum kaupendum, m.a. í álfra-leiðslu. Í Borg yrði aðeins notuð raforka, jarðhiti, vindorka og orka fengin úr vetni og metangasi og skapaður innlendur markaður fyrir hana.“

Inga Svala bendir á að þótt sýningin fjalli um ákveðna borgarhugmynd, sé hún ekki framsett sem hefðbundin arkitektúr- eða borgarskipulagssýning. Sýningin er unnin í ólíka miðla og felur m.a. í sér teikningar, skúlptúra, neonverk, myndbandsverk og ljósmyndir. „Ég nota þær aðferðir sem ég þekki og kann, þ.e. aðferðir myndlistarinnar til að fjalla um þessar hugmyndir. Það eru reyndar mótél á sýningunni en þau eru ekki hefðbundin arkitektúrmótél. Þeir sem sjá sýninguna fá heldur ekki svör við öllu því sem á að framkvæmast í borginni, það bíður betri tíma að fullvinna hugmyndina, og þá vonandi í samvinnu við aðra,“ segir Inga Svala.

Borgarstæðið í Borgarfirði varð að sögn listakonunnar fyrir valinu vegna þeirra kjör- aðstæðna sem þar ríkja, og segir hún að taka

Mun byggjast upp milljónaborg á Mýrum? Inga Svala Þórsdóttir veltir þeirri hugmynd fyrir sér á sýningunni Borg sem opnuð verður í Listasafni Reykjavíkur – Hafnarhúsi í dag.

megi mið af mynstri skýja, fjalla og gróður- og dýralífi á svæðinu við uppbyggingu borgarinnar. Saga svæðisins kallast einnig skemmtilega á við verkefnið. „Þegar Skallagrímur nam land í Borgarfirði og nefndi fyrsta bæinn Borg hóf hann ákveðið verkefni sem spennandi er að halda hér áfram með.“

Sýningin Borg verður opnuð í Hafnarhúsinu í dag, föstudag, kl. 18.

Napólískar alþýðudillur

TÓNLIST

Íslenska óperan

EINSÖNGSTÓNLEIKAR

Útgáfutónleikar. Halla Margrét Árnadóttir og Napólísveitin (Tatu Kantoma harmónika, Kristinn H. Arnason gítar, Erik Qvick slagverk, Jón Skuggi kontrabassi og Magnús R. Einarsson mandólin). Barnakór Skálholtskirkju u. stj. Hilmars Arnar Agnarssonar og kirkjukór Selfosskirkju u. stj. Glúms Gylfasonar. Miðvikudaginn 20. nóvember kl. 20.

SKAMMDEGIÐ er skolið á og hugur margra leitar suður á bóginn, burt frá norrænu frosti og fýlusvipum í brosmildari hlýju og léttuð sólarlanda. Þetta virtist liggja í loftinu á fjölsóttum tónleikunum í Íslensku óperunni á miðvikudagskvöld, og kannski ekki síður forvitni eftir að heyra í Höllu Margrétu Árnadóttur, sem söng svo eftirminnilega hina seiðandi poppbaldöðu Valgeirs Guðjónssonar, *Hægt og hljótt*, í Evrópusöngvakeppni sjónvarpsstöðva fyrir fimmtán árum en hefur dvalið síðan að mestu á Ítalíu við nám og störf.

Lögin þrettán á prentaðri dagskrá tónleikanna, sem haldnir voru í tilefni af útgáfu á nýjum geisladiski, létu sum kunnuglega í eyrum, þó að fæstir áheyranda kynnu sjálfsgagt að nefna þau öll réttu nafni, hvað þá höfunda þeirra. Gilti það um valsin Reginella (G. Lama) og hið cha-cha kennda Dicitencello vuie (R. Falvo), en flestir eldri en um fimmtugt hlutu hins vegar að kannast við Volare (D. Modugno) frá gullaldararum ítalskra dægurlaga á sjötta áratug. Í te vurria vasa! (E. di Capua) og tangóinn Ti voglio tanto bene (E. de Curtis); lipurlega stiginn af 14–15 ára Íslandsmeisturum í sam-

kvæmisdans) voru minna þekkt, en O sole mio (di Capua) öllu betur. Hvað þá Mamma (C. A. Bixio) þar sem 13 hvítklæddar berfættar stúlkur „alla lazzarine“ úr Barnakór Skálholtskirkju sungu með viðprýðisgóðar undirtektir áheyranda. Sérleikin innskotsatriði Napólí-kvintettsins fyrir og eftir hlé komu ekki fram af tónleikaskránni, né raunar aðrir flytjendur en einsöngvarinn, og er hér því byggt á vitneskju frá forkynningu í Morgunblaðinu.

Eftir hlé var fyrst Napólívalsinn Te voglio bene assaje (R. Sacco) með aðstoð karlakórs úr Kirkjukór Selfoss, hið alþekkt Santa Lucia (T. Cottrau) þar sem 17 konur kórsins bættust við, 'O surdato 'nnamurato (E. Cannino; m. karlakór) og ótilgreind tarantella með hljómsveitinni einni. Síðan kom Non ti scordar di me (de Curtis) og hið alþekkt Torna a Surriento eftir sama höfund sem var undirleikari Giglis. Loks var kláfsöngurinn frægi, Funiculà, sunginn með karlakór og síðan stúlkunum og kórkonunum er leiddust upp á sviði í lokin.

Þó að undirtektir reyndust afar hlýjar (það heyrðist m.a.s. „brav- að“ eftir Surriento og víða kvað við taktfast klapp, auk þess sem hlustendur klöppuðu standandi eftir síðasta atriðið) voru þessir tónleikar að viti undirritaðs, burtséð frá nettri spilamennsku Napólísvaitarinnar, meira fyrir augu en eyru. Það lék enginn vafi á glæsilegri útgeislun Höllu Margrétar á sviðinu. En hvað sjálfan sönginn áhrærir var fókusinn það laus og vibratíóð það stjórnaust að það hlaut að spilla verulega fyrir heildinni, þrátt fyrir auðsýnda innlifun.

Halla Margrét

Waris Dirie á Íslandi í fyrra.

Waris Dirie áritar bók sína

SÓMALSKA fyrirsetan og baráttukonan Waris Dirie kemur til Íslands um helgina en ný bók hennar, Eyðimerkurdögun, er nýkomin út hjá JPV útgáfu.

Þetta er í annað sinn sem Waris Dirie kemur hingað til lands en hingað kom hún fyrst fyrir ári þegar metsölubók hennar, Eyðimerkurblómið, kom út. Hún hélt fyrirlestur á vegum Unifem á Íslandi.

Eyðimerkurdögun er önnur bók hennar og þar segir hún frá þrá sinni eftir heimahögunum í Sómalíu sem hún flúði barnung. Bókin hlaut á dögunum alþjóðleg bókmenntaverð-

laun, Corine-verðlaunin, en þau eru þýsk að uppruna. Hún hefur sett á laggirnar sérstök samtök til að berjast gegn ofbeldi á konum. Þau bera heitið Desert Dawn eða Eyðimerkururdögun. Hún hefur verið á ferð um Evrópu að halda fyrirlestura um ofbeldi gegn konum. Heimasíða samtakanna er www.desertdawn.com.

Waris Dirie áritar bók sína á sunnudag í Pennanum, Kringlunni, kl. 14 og í Eymundsson, Smáranum, kl. 15, Bókabúð Máls og menningar, Laugavegi 18, kl. 17 á mánudag og á þriðjudag kl. 17 í Eymundsson, Austurstræti.

Forsetinn opnar Víkingasýninguna

FORSETI Íslands, Ólafur Ragnar Grímsson, er nú staddur í Minneapolis í Bandaríkjunum þar sem hann mun í kvöld flytja setningarávarp sýningarinnar Vikings: The North Atlantic Saga. Forsetinn mun einnig opna sýninguna fyrir almennum gestum ásamt forseta Vísindasafnsins á laugardag.

Sýningin var skipulögð af Smithsonian-stofnuninni í Washington og fyrst opnuð þar í borg árið 2000. Á Víkingasýningunni eru fjölmarg-

ir munir frá norrænum söfnum, m.a. gripir frá Þjóðminjasafni Íslands og handrit frá Stofnun Árna Magnússonar. Margvíslegir menn-ingarvíðburðir hafa verið skipulagðir í tilefni af sýningunni en henni lýkur 18. maí nk.

Forsetinn mun jafnframt heimsækja Háskólann í Minneapolis meðan á dvöl hans stendur og efnit verður til móttöku fyrir Vestur-Íslendinga og Íslandsvini í tilefni af heimsókn hans.

Í DAG

Listaháskóli Íslands Opíð hús verður í hönnunardeildinni í dag. Í deildinni er boðið er uppá 90 eininga nám til BA-gráðu. Kennar er á eftirfarandi brautum: Grafísk hönnun (prentmiðlar og margmiðlun), vöruhönnun (textíl og fatahönnun eða þrívíð hönnun) og arkitektúr. Kennarar og nemendur verða til viðtals og farið verður í skoðunarferðir um húsíð.

Árni Sigvatsson opnar myndlistarsýningu í Félagsstarfi Gerðubergs kl. 16. Við opnunina syngur Gerðubergskórinn og Árni tekur sjálfur lagið og flytur lög eftir Sigvalda Kaldalóns o.fl. Undirleikari er Jón Sigurðsson en þeir félagar gáfu út geislaflötu árið 2000 með lögum Sigvalda.

Árni er baritonsöngvari og starfar sem söngkennari. Hann hefur sótt námskeið undanfarin ár í olíumálum, vatnslítamálum, tréskurði o.fl. Sýningin stendur fram í febrúar og er opin virka daga kl. 10–17, um helgar kl. 13–17.

Gallerí Nema hvað, Skólavörðustíg Íris Eggertsdóttir opnar sýninguna „Skyn“ kl. 18. Íris er á lokarári í myndlist við LHÍ og sýnir mjúka skúlptúra úr textíl sem hafa eða framkalla líkamlega tengingu við tilfinningu eða minningu.

Sýningin verður opin frá föstudegi til fimmtudags kl. 12–14.

Bókabúð Máls og menningar, Laugavegi Lesið verður úr nýjum bókum kl. 17. Alla Valdimarsdóttir les úr bók sinni Leggðu rækt við ástina, Þórir Steingrímsson kynnir bókina Sakamáll 2002 og Anna Kristine Magnúsdóttir les úr viðtalsbók sinni, Litróf lífsins II. Þá mun Geir Ólafsson söngvari syngja við undirleik hljómsveitarinnar Furstanna.

Vesturfarasetrið, Hofsósi Viðar Hreinsson heldur fyrirlestur um Stephan G. Stephansson kl. 20. Tilefnið er nýtkomin ævisaga Stephans, Landneminn mikli, sem Viðar er höfundur að. Hann mun fjalla sérstaklega um tengsl Stephans við Skagafjörð og lesa kafla úr ævisögunni.

Skriðuklaustur Kvöldvaka hinna myrku afla nefnist dagskrá sem hefst kl. 20.30 og er um að ræða fræðslu um galdur á miðöldum. Vaktir eru upp draugar og kveðnir niður, kveðist á að gömlum sið og rýnt í Píslarsögu Jóns þumlungs.

Minjasafn Austurlands Fyririrlestrar um klausturlíf hefjast kl. 14. Jón Ingi Sigurbjörnsson, sagnfræðingur og kennari í ME, flytur erindi sem heitir Að setjast í helgan stein.

Skúli Björn Gunnarsson, forstöðumaður Gunnarsstofnunar, fjallar um klaustrið að Skriðu. Steinn Kristjánsson fornlifafræðingur fjallar um Skriðuklaustur – hífýli helgra manna.

Þá hafa nemendur við ME opnað sýninguna Klausturlíf á Íslandi og stendur hún til desemberloka.

Félagsheimili Þingeyri Efnit verður til skemmtikvölds í tilefni af útgáfu Ljóðasafns Elíasar M.V. Þórarinssonar frá Hrauni í Keldudal í Dýrafirði kl. 20.30. Meðal flytjenda eru Ólína Þorvarðardóttir, Sigurður Pétursson, Valdimar Gíslason, Páll Elíasson. Ljóðasafnið er fjögur bindi, samtals rúmar 1.300 bls. Að útgáfunni standa Kristjana Vagnsdóttir, Hrafngeir Elíasdóttir og Siggeir Stefánsson.

● Sjá einnig Staður og stund á mbl.is

Listmunauppböð í Súlnasal

LSTMUNAUPPBOÐ Galleris Foldar verður í Súlnasal Hótel Sögu á sunnudag kl. 19. Að venju verður boðinn upp fjöldi verka af ýmsum toga, þar á meðal mörk verk gömlu meistaranna.

Uppboðsverkin eru til sýnis í Gallerí Fold, Rauðarárstíg 14–16, í dag kl. 10–18, laugardag til kl. 17 og sunnudag kl. 12–17.